

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetaiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Op 19 februari 2020 heeft de Tweede Kamer de motie Koerhuis/Van Eijs aangenomen waarin de regering wordt verzocht om gemeenten vanaf 2021 de mogelijkheid te geven om snel permanente bewoning van recreatiewoningen toe te staan en daartoe de regeling hiervoor te actualiseren zodat objectgebonden vergunningen kunnen worden afgegeven voor recreatiewoningen die voor 2019 zijn gebouwd (Kamerstukken II 2019/20, 32847, nr. 622). Per brief van 3 april 2020 (Kamerstukken II 2019/20, 32847/25295, nr. 640) zegt de minister voor Milieu en Wonen toe dat zij in afwachting van de inwerkingtreding van de Omgevingswet voortvarend aan de slag zal gaan met een wijziging van het Besluit omgevingsrecht om uitvoering te geven aan de motie van de leden Koerhuis en Van Eijs. Dit ontwerpbesluit voorziet in die wijziging.

2. Wie zijn betrokken?

Gemeenten, provincies, bewoners van recreatiewoningen als potentiële aanvragers van de vergunningen en belangenorganisaties/brancheverenigingen van vakantieparken.

3. Wat is het probleem?

Gemeenten hebben momenteel beperkte mogelijkheden om permanente bewoning van een recreatiewoning op objectniveau toe te staan. Allereerst kan een recreatiepark of recreatiewoning zich lenen voor een bestemmingswijziging in het bestemmingsplan, waardoor de bestemming kan worden gewijzigd in een bestemming die permanente bewoning toestaat. De procedure voor het wijzigen van een bestemming neemt echter veel tijd in beslag en kan daarom niet snel en flexibel worden ingezet. Gemeenten hebben ook de mogelijkheid om een persoonsgebonden omgevingsvergunning te verlenen waarmee kan worden afgeweken van het geldende bestemmingsplan. Op deze persoonsgebonden vergunning is de reguliere procedure uit paragraaf 3.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van toepassing, waardoor deze variant veel sneller is dan een bestemmingswijziging die al snel 26 weken duurt. De persoonsgebonden omgevingsvergunning kan echter alleen verleend worden als de bewoner kan aantonen dat hij de recreatiewoning reeds vóór 31 oktober 2003 bewoonde en op die datum meerderjarig was. Dit is in de praktijk zeer lastig omdat deze datum niet meer actueel is. Hierdoor kunnen maar weinig mensen aanspraak maken op deze persoonsgebonden omgevingsvergunning. Bovendien staat deze persoonsgebonden vergunning slechts permanente bewoning toe door de persoon aan wie zij is verleend en ziet de vergunning niet op het object waarin de vergunningplichtige gebruiksactiviteit wordt uitgevoerd, zoals bij een objectgebonden vergunning het geval is. Hierdoor kan de persoonsgebonden vergunning voor permanente bewoning na bijvoorbeeld overlijden niet overgaan op de erfgenamen van de vergunninghouder.

Door deze wijziging krijgen gemeenten de mogelijkheid om objectgebonden vergunningen te verlenen die permanente bewoning van recreatiewoningen toestaan. Deze vergunning kan worden verleend voor de duur dat de aanvrager de recreatiewoning permanent bewoont. Gemeenten hebben daarnaast de aanvullende mogelijkheid om te bepalen dat die termijn verlengd wordt voor de duur dat de rechtsopvolger van degene aan wie de omgevingsvergunning is verleend de recreatiewoning permanent bewoont. Ook vervalt de peildatum waarop de bewoner de vakantiewoning moest bewonen en de peildatum waarop de bewoner meerderjarig moest zijn. Zo kunnen deze peildata niet meer worden tegengeworpen aan jongere bewoners en rechtsopvolgers van degene aan wie de vergunning is verleend. De vergunningen dienen via de reguliere procedure uit paragraaf 3.2 van de Wabo verleend, waardoor deze snel kan worden verleend. De gemeente moet namelijk in beginsel binnen een termijn van 8 weken beslissen op de vergunningaanvraag.

4. Wat is het doel?

Door de wijziging en actualisatie komen meer mensen in aanmerking voor een omgevingsvergunning waardoor zij permanent in een recreatiewoning mogen wonen en kan de gemeente deze vergunningen snel en flexibel verlenen. Momenteel wonen er ongeveer 55.000 mensen in een recreatiewoning, dat zijn ongeveer twee tot drie keer meer mensen dan op basis van het aantal inschrijvingen in de Basisregistratie personen (BRP) mag worden verwacht. Een

deel van de soms kwetsbare burgers die in recreatiewoningen wonen, verblijven daar buiten het zicht van de overheid en hebben door gebrek aan een BRP-registratie mogelijk geen toegang tot sociale voorzieningen. Het is wenselijk dat gemeenten meer zicht krijgen op de bewoners van recreatiewoningen, zodat zij deze kennis vervolgens kunnen vertalen naar de reguliere woningbouwopgave. Doordat meer mensen in aanmerking zullen komen voor een vergunning en zo een legale situatie kan ontstaan, zullen naar verwachting meer mensen zich durven in te schrijven in het BRP. Een deel van de soms kwetsbare burgers die in recreatiewoningen wonen, verblijven daar buiten het zicht van de overheid en hebben door gebrek aan een BRP-registratie mogelijk geen toegang tot sociale voorzieningen. Het is wenselijk dat gemeenten meer zicht krijgen op de bewoners van recreatiewoningen, zodat zij deze kennis vervolgens kunnen vertalen naar de reguliere woningbouwopgave.

Ook wordt door de wijziging de drempel voor bewoners kleiner om zich daadwerkelijk in te laten schrijven in de BRP. Op dit moment lijkt het dat veel mensen dit niet doen, uit angst voor eventuele handhaving. Dit terwijl een inschrijving in de BRP cruciaal is voor verschillende sociale voorzieningen en bijvoorbeeld het verkrijgen van een zorgverzekering. Daarmee zorgt deze wijziging ervoor dat meer mensen zich durven in te schrijven en gemeenten zo meer zicht krijgen op deze bewoners.

Daarnaast kan de termijn gedurende welke de vergunning geldt, worden verlengd voor de duur dat rechtsopvolgers van de eerste vergunninghouder de recreatiewoning permanent bewonen. Zo kan bij bijvoorbeeld het overlijden van de vergunninghouder de omgevingsvergunning overgaan op diens erfgenamen, zodat ook zij de recreatiewoning permanent mogen bewonen. Dit zou schrijnende gevallen waarbij bijvoorbeeld een ouder overlijdt en diens kinderen niet in de recreatiewoning mogen blijven wonen, voorkomen.

Ten slotte ziet de wijziging op een actualisatie van de peildatum uit onderdeel 10 van artikel 4 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht. Momenteel moet de aanvrager de recreatiewoning vóór 31 oktober 2003 zijn gaan bewonen en op die datum al meerderjarig zijn geweest. Door deze wijziging wordt enkel nog de eis gesteld dat de recreatiewoning vóór 1 januari 2019 moet zijn gebouwd. Dit biedt de mogelijkheid bewoners van recreatiewoningen die deze na 31 oktober 2003 permanent zijn gaan bewonen en waartegen de gemeenten niet hebben opgetreden, alsnog een vergunning te verlenen en daarmee de illegaliteit ervan weg te nemen. Bovendien kan de peildatum door deze wijziging niet meer worden tegengeworpen aan de toekomstige rechtsopvolger van degene aan wie de omgevingsvergunning is verleend. Tevens is de meerderjarigheidseis uit onderdeel 10 van artikel 4 van bijlage II bij het Bor vervallen zodat ook diegenen die na de genoemde peildatum meerderjarig zijn geworden legaal de recreatiewoning kunnen blijven bewonen. Door deze wijziging komen meer personen in aanmerking voor een vergunning voor bewoning van een recreatiewoning, wat weer bij zal dragen aan de hierboven uiteengezette doelen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het uitbreiden van de mogelijkheden voor vergunningverlening die permanente bewoning van recreatiewoningen toestaat, behoeft een wijziging van het Bor. Enkel door de voorgestelde wijzigingen door te voeren, kan een uitbreiding en actualisering van de vergunningsmogelijkheden gerealiseerd worden.

6. Wat is het beste instrument?

Op grond van artikel 2.23, eerste lid, van de Wabo kan aan een omgevingsvergunning een termijn worden verbonden. Artikel 2.23, tweede lid, en onder b van de Wabo bepaalt dat bij AMvB (het Bor) categorieën gevallen kunnen worden aangewezen waarin deze termijn kan worden verlengd. Om de verlenging van een termijn in een omgevingsvergunning voor het permanent bewonen van een recreatiewoning mogelijk te maken en deze te kunnen koppelen aan rechtsopvolgers, moet dus het Bor worden gewijzigd.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor burgers, bedrijven, overheid en milieu worden geen negatieve gevolgen voorzien naar aanleiding van deze wijziging. Aangezien meer mensen in aanmerking komen voor een vergunning voor permanente bewoning van hun recreatiewoning, is er wel een eenmalige piek in het aantal vergunningaanvragen te verwachten.